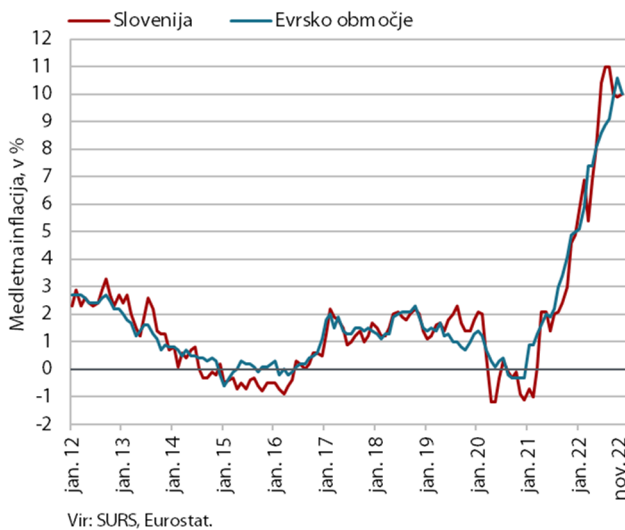

GRAFI TEDNA

od 28. novembra do 2. decembra 2022

Medletna rast cen življenjskih potrebščin je novembra znašala 10 %, k inflaciji pa je največ prispevala rast cen hrane in brezalkoholnih pijač. Visok je ostal tudi prispevek rasti cen energentov. Poraba zemeljskega plina se je v zadnjih mesecih znižala; k temu so, poleg ugodnih vremenskih razmer oktobra, prispevali tudi ukrepi za znižanje porabe plina ter prilagoditve industrije na visoke cene z znižanjem njihove proizvodnje in posledično porabe plina. Po predhodnih podatkih je bila od avgusta do začetka decembra poraba v Sloveniji, glede na primerljivo povprečje prejšnjih petih let, nižja za 15 %, kar je v okviru priporočil EU. Po podatkih o davčnem potrjevanju računov je bila prodaja v drugi polovici novembra medletno nominalno višja za 16 %, k temu pa je poleg visoke rasti cen prispevala tudi lanska nizka osnova, v povezavi z zamejevanjem širjenja covid-19. V povprečju tretjega četrletja je bil realni prihodek v večini trgovskih panog podoben kot v drugem četrletju, oktobra pa se je zmanjšal. Realni prihodek tržnih storitev se je v tretjem četrletju zmanjšal v večini dejavnosti. Brezposelnost (anketni podatki) se je v tretjem četrletju medletno nadalje znižala, število delovno aktivnih pa je ostalo na podobni ravni.

Cene življenjskih potrebščin, november 2022

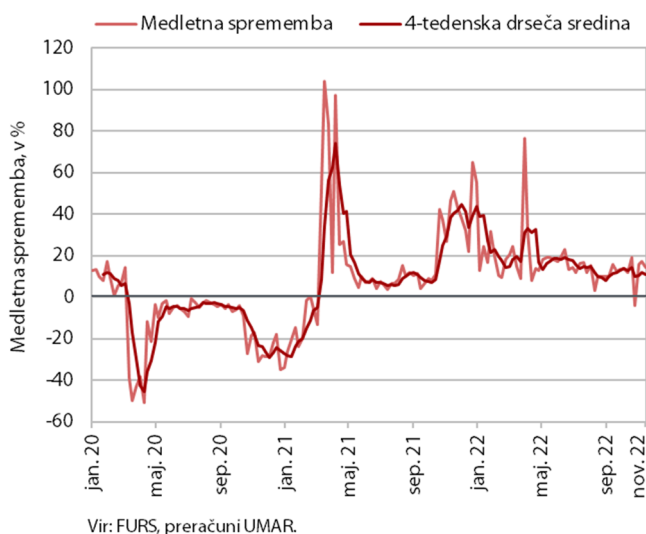
Medletna rast cen življenjskih potrebščin je bila v zadnjih treh mesecih razmeroma stabilna okoli 10 % in nekoliko nižja kot v poletnih mesecih. Novembra se je nadalje okrepila rast cen hrane in brezalkoholnih pijač, ki so bile medletno višje že za 19 % in so največ prispevale k skupni inflaciji (3,1 o. t.). Po podobni stopnji so naraščale tudi cene energentov, njihov prispevek k inflaciji pa je bil 2,3 o. t. Še naprej se krepi rast cen trdih goriv, ki so bile medletno višje že za skoraj 130 %, ob tekoči rasti pa se je okrepila tudi medletna rast cen naftnih derivatov (s 15 % oktobra na približno 19 %). Cene toplotne energije so bile ob mesečni pocenitvi medletno nižje za približno 8,5 %. Umirjanje gospodarske aktivnosti, težave v dobavnih verigah in stroškovni pritiski na surovinskih trgih vplivajo tudi na postopno upočasnjevanje rasti cen trajnega blaga, ki je bila 8,4-odstotna. Rast cen poltrajnega blaga (3,6 %) pa še naprej ostaja razmeroma nižja. Medletna rast cen storitev se je novembra ohranila nekoliko pod 6 %.

Poraba zemeljskega plina, avgust–november 2022

Poraba zemeljskega plina je bila ob tistem vremenu oktobra za prek 20 % nižja od primerljive povprečne v prejšnjih petih letih¹, novembra pa je bilo znižanje manjše, le malo več od 10 %. Na znižanje vplivajo različni ukrepi držav EU za varčno rabo, del industrije² pa se je na visoke cene plina odzval z znižanjem proizvodnje in posledično manjšo porabo. V drugi polovici oktobra je k nižji porabi dodatno prispevalo toplejše vreme, bolj običajne novembrske temperature pa so razliko do primerljive porabe plina v prejšnjih letih zmanjšale. Države EU so pred zimo uspele skoraj v celoti napolniti skladišča plina in s tem presegle cilj vsaj 80-odstotne napolnjenosti³. Poraba plina v Sloveniji je bila po predhodnih podatkih od 1. avgusta do 1. decembra 2022 glede na primerljivo povprečje prejšnjih petih let nižja za 15 %, kar je v okviru priporočil EU.

Vrednost davčno potrjenih računov, nominalno, od 13. do 26. novembra 2022

Nominalna vrednost davčno potrjenih računov je bila med 13. in 26. novembrom 2022 ob visoki rasti cen medletno višja za 16 %, glede na enako obdobje leta 2019 pa za 25 %. Medletna rast je bila najvišja po juniju. Okrepljena rast je bila predvsem posledica še nižje lanske osnove, saj so se po septembrski razširitvi pogoja PCT na uporabnike večine storitev lani novembra ukrepi za zamejitev širjenja covid-19 še zaostri⁴. Tako se je okrepila medletna nominalna rast prodaje v športnih, kulturnih, razvedrilnih in osebnih storitvah (na 29 %) in v gostinstvu (na 26 %). Slednja je bila posledica za 38 % večje medletne prodaje pri strežbi jedi in pijač, prodaja v nastanitvenih obratih pa je bila podobna kot lani.

¹ Skladno z Uredbo Sveta (EU) 2022/1369 z dne 5. avgusta 2022 o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu naj bi od 1. avgusta 2022 do 31. marca 2023 vse države EU znižale porabo plina glede na povprečno porabo v enakem obdobju prejšnjih petih let za 15 %.

² Po podatkih SURS so v letu 2021 v Sloveniji največ plina, 62 %, neposredno porabili v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu, 15 % v gospodinjstvih, ostalo pa zlasti za proizvodnjo toplote in elektrike.

³ Po informacijah družbe Plinovodi je 12. novembra 2022 napolnjenost skladišč plina v EU že preseгла 95,5 %, nato pa se je začela nekoliko zmanjševati in je 26. novembra znašala 93,9 %.

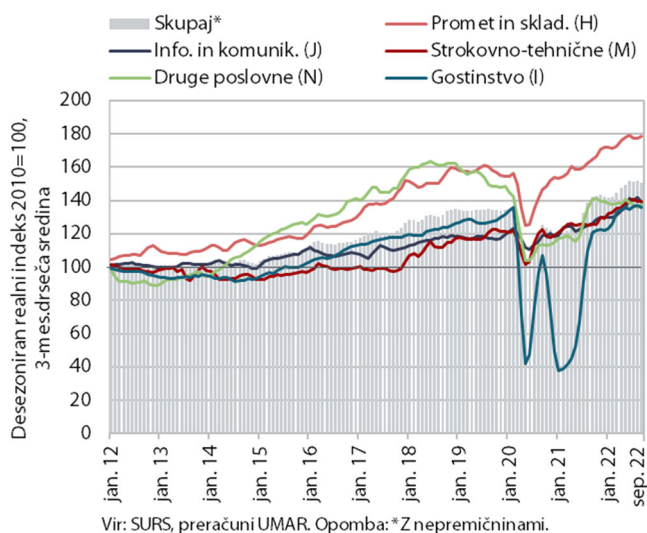
⁴ Omejen je bil odpiralni čas gostinskih obratov, obratovanje diskotek in gostinskih lokalov, ki nudijo glasbo, ni bilo dovoljeno, omejeno je bilo zbiranje ljudi, pogoj PCT je bilo treba izkazati z veljavnim osebnim dokumentom itd.

Prihodek v trgovini, september–oktober 2022

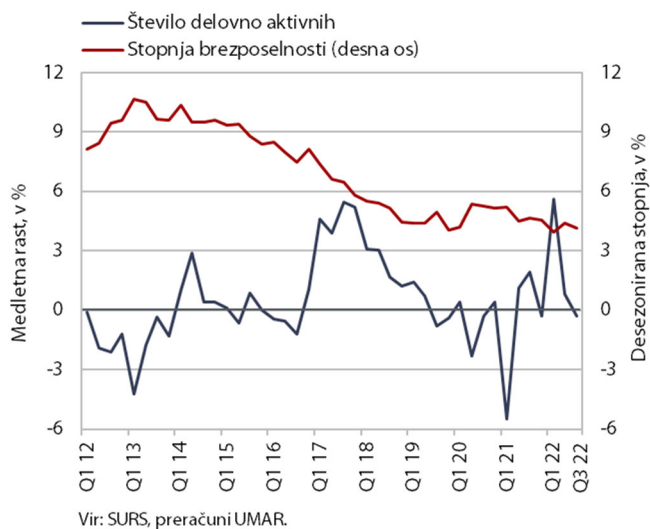
Po predhodnih podatkih se je prihodek v večini trgovskih panog oktobra realno zmanjšal. Po stagnaciji v tretjem četrtletju se je zmanjšal v trgovini na drobno z neživili in z živili, pijačami ter tobačnimi izdelki. Skupni prihodek v trgovini na drobno (brez motornih goriv) je bil manjši tudi medletno (za 3,1 %). Manjši kot pred letom je po predhodnih podatkih ostal tudi v trgovini z motornimi vozili, kjer se je prihodek oktobra zmanjšal po precejšnji rasti v tretjem četrtletju. Število prodanih novih osebnih avtomobilov, ki doslej še ni preseгло primerljive ravni pred epidemijo, se je oktobra še zmanjšalo in bilo za skoraj petino manjše kot pred letom. V tretjem četrtletju se je (glede na drugo) zmanjšal tudi prihodek v trgovini na debelo, kjer se je nadalje umirila tudi medletna rast.

Prihodek v tržnih storitvah, september 2022

Realni prihodek se je v tretjem četrtletju zmanjšal v večini dejavnosti tržnih storitev. Po rasti v prvi polovici leta se je skupni prihodek tržnih storitev tekoče zmanjšal za 0,6 %, medletno je bil večji za 5,1 %. Prihodek se je po predhodni visoki rasti tekoče najbolj zmanjšal v informacijsko-komunikacijskih dejavnostih, kar je bila predvsem posledica upada v telekomunikacijskih storitvah. Ponovno se je zmanjšal še v drugih poslovnih dejavnostih, predvsem zaradi krčenja v storitvah, ki jih podjetja pogosto dajejo v izvajanje zunanjim izvajalcem, prav tako tudi v prometu in skladiščenju, tokrat zlasti zaradi večjega zmanjšanja v kopenskem prometu in poštni dejavnosti. Zaradi ponovnega upada prihodka v arhitekturno-projektantskih storitvah, je bilo rahlo zmanjšanje vnovič zabeleženo še v strokovno-tehničnih dejavnostih. Gostinski prihodek pa se je ob nadaljnji rasti števila prenočitev v tretjem četrtletju še povečal.

Aktivno in neaktivno prebivalstvo, 3. četrletje 2022

Po anketnih podatkih se je brezposelnost v tretjem četrletju medletno še znižala, medtem ko je število delovno aktivnih ostalo na podobni ravni. Po originalnih podatkih je bilo brezposelnih 42 tisoč oseb, kar je 10,6 % manj kot v tretjem četrletju lani. Anketna stopnja brezposelnosti je bila medletno nižja za 0,5 o. t. – bila je 4-odstotna. Upad brezposelnih je po naši oceni zlasti posledica prehoda v neaktivnost, kar je običajno ob umirjanju gospodarske aktivnosti. Število delovno aktivnih je v tretjem četrletju ob visoki doseženi ravni ostalo podobno kot pred letom.

Tabela: izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo

	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3
BDP, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	1,5	2,5	5,2	-0,1	0,2	-1,4
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	16,2	5,1	10,5	9,7	8,3	3,4
Zasebna potrošnja, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	4,6	10,9	1,4	1,1	-0,7	1,2
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	14,2	5,7	21,2	19,6	12,6	2,6
Potrošnja države, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	0,8	1,6	1,3	0,7	-2,8	0,0
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	6,0	5,4	8,3	4,5	0,7	-0,9
Bruto investicije, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	11,8	-0,9	-0,9	12,2	3,9	-6,8
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	35,5	24,2	1,1	23,8	15,9	6,7
Izvoz proizvodov in storitev, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	1,3	0,6	6,4	-1,1	2,6	3,6
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	32,4	12,6	13,8	8,1	8,6	11,0
Uvoz proizvodov in storitev, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	5,0	1,6	5,5	2,6	1,4	1,8
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	35,4	19,5	18,1	16,5	11,6	10,7
				2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11
Trgovinska bilanca ¹	14.11.2022	14.12.2022	mio EUR	-156,7	-231,1	-246,5	97,6	:	:
Tekoči račun ¹	14.11.2022	14.12.2022	mio EUR	-38,0	-75,9	-29,8	410,3	:	:
Izvoz blaga, realno ²	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-1) ⁴	4,0	-2,6	6,8	2,0	:	:
	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-12)	33,0	14,9	30,1	33,0	:	:
Uvoz blaga, realno ²	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-1) ⁴	-7,5	2,8	8,6	-7,2	:	:
	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-12)	10,4	7,6	14,9	9,1	:	:
				2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11
Inflacija (CPI)	30.11.2022	30.12.2022	% (M/M-1)	2,7	1,0	0,0	-0,9	0,8	0,9
	30.11.2022	30.12.2022	% (M/M-12)	10,4	11,0	11,0	10,0	9,9	10,0
				2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11
Bruto plača na zaposlenega, realno	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-1)	-1,7	-1,3	0,3	-0,2	:	:
	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-12)	-6,8	-7,1	-4,8	-3,6	:	:
- zasebni sektor	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-1)	-1,7	-1,6	2,0	-0,6	:	:
	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-12)	-3,1	-4,4	-3,4	-2,9	:	:
- javni sektor	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-1)	-1,7	-0,5	-2,9	0,7	:	:
	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-12)	-12,3	-11,1	-7,2	-4,5	:	:
- od tega sektor država	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-1)	-0,2	-0,1	-4,8	0,3	:	:
	22.11.2022	22.12.2022	% (M/M-12)	-14,1	-12,9	-8,4	-6,7	:	:
				2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11
Delovno aktivni	16.11.2022	16.12.2022	% (M/M-1) ⁴	0,1	0,2	0,1	0,1	:	:
	16.11.2022	16.12.2022	% (M/M-12)	2,4	2,4	2,3	2,2	:	:
Registrirane brezposelne osebe	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-1) ⁴	-1,6	-1,0	-1,2	-1,2	-1,2	:
	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-12)	-24,2	-23,1	-22,2	-21,3	-20,5	:
Stopnja registrirane brezposelnosti	16.11.2022	16.12.2022	%	5,5	5,6	5,5	5,3	:	:
				2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3
Zaposlenost, ADS	29.11.2022	27.02.2023	% (Q/Q-1) ⁵	4,9	1,1	-0,9	0,5	0,1	0,0
	29.11.2022	27.02.2023	% (Q/Q-4)	1,1	1,9	-0,3	5,6	0,8	-0,3
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	29.11.2022	27.02.2023	%	4,3	4,5	4,5	4,3	4,2	4,0
				2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.10.2022	21.11.2022	% (M/M-1)	1,2	0,7	2,1	1,1	:	:
	21.10.2022	21.11.2022	% (M/M-12)	25,4	24,6	25,3	25,7	:	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	10.11.2022	09.12.2022	% (M/M-1) ³	-0,4	0,6	1,4	-3,2	:	:
	10.11.2022	09.12.2022	% (M/M-12)	7,2	3,3	7,8	2,4	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.11.2022	15.12.2022	% (M/M-1) ³	3,2	-3,5	1,7	-0,5	:	:
	15.11.2022	15.12.2022	% (M/M-12)	29,8	29,9	31,8	26,1	:	:
Prihodek v trgovini, realno	29.11.2022	28.12.2022	% (M/M-1) ³	-0,9	0,3	3,1	-0,3	:	:
	29.11.2022	28.12.2022	% (M/M-12)	10,6	9,8	17,2	12,7	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, realno	30.11.2022	29.12.2022	% (M/M-1) ³	2,3	-3,6	2,6	-1,0	:	:
	30.11.2022	29.12.2022	% (M/M-12)	16,5	4,2	6,7	4,6	:	:
				2016	2017	2018	2019	2020	2021
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	30.09.2022	31.03.2023	% BDP	-1,9	-0,1	0,7	0,6	-7,7	-4,7
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	30.09.2022	31.03.2023	% BDP	78,5	74,2	70,3	65,4	79,6	74,5
				2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11
Kazalnik gospodarske klime ⁵ , desezonirano	24.11.2022	23.12.2022	% ³	0,3	-1,3	-0,5	-5,1	-5,3	-1,8
				2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10	2022 m 11
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	-0,2392	0,0366	0,3947	1,0109	1,4277	1,8252
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	2,5300	2,2100	2,1800	2,9500	3,4600	3,3500
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,0566	1,0179	1,0128	0,9904	0,9826	1,0201

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹Plačilnobilančna statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS. ³Desezonirano - SURS. ⁴Desezonirano - UMAR. ⁵Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v%.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in EMU gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peeis>

(Aktualni podatki v Sloveniji).

Dodatne informacije: telefon: 01 478 10 04, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si